

ชื่อภาคนิพนธ์	:	คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
ชื่อผู้เขียน	:	ร้อยตำรวจเอก วุฒิพันธุ์ พงษ์ธนเลิศ
ชื่อปริญญา	:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	:	2545

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ได้แก่ ความพึงพอใจในลักษณะงาน ความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชา และความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ โดยได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจากข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ตั้งแต่ระดับชั้นประทวนถึงรองผู้บังคับการ จำนวน 120 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ และ Mann-Whitney U-test ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

ข้าราชการตำรวจจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสถานภาพตำแหน่งเป็นข้าราชการในตำแหน่งลูกแถว-ผู้บังคับหมู่ มีชั้นยศพลตำรวจพิเศษ-นายดาบตำรวจ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท

ระดับความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ พบว่า ความพึงพอใจในลักษณะงานและความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับสูง

ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานข้าราชการตำรวจในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านการทำงานร่วมกัน และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับด้านอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านรายได้ที่เพียงพอที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับต่ำ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในลักษณะงาน ความพึงพอใจในการปกครองบังคับบัญชา และความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษา

- 1) ควรสร้างความพึงพอใจในลักษณะงาน โดยการจัดคนให้เข้ากับงานตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม มีการหมุนเวียนงานเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากจำเจ
- 2) ผู้บังคับบัญชาควรมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะนิสัย ความรู้ความสามารถส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา และมีการทำความเข้าใจรวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา
- 3) ปรับปรุงการทำงานร่วมกัน จัดทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดความรักสามัคคีในหน่วยงานและเกิดความภาคภูมิใจในองค์กร และให้ผลตอบแทนทั้งในด้านรายได้ ความดีความชอบ ความเจริญก้าวหน้าในองค์กร เพื่อขจัดความคับข้องหมองใจ
- 4) ส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้ข้าราชการตำรวจ
- 5) การพิจารณาความดีความชอบควรเป็นไปตามหลักความรู้ความสามารถ ความโปร่งใสและความเท่าเทียมกัน
- 6) การเลื่อนตำแหน่งควรพิจารณาจากข้าราชการตำรวจภายในหน่วยงานก่อน
- 7) จัดการฝึกอบรมให้มากขึ้น โดยมีหัวข้อการฝึกอบรมที่มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้ได้จริงชีวิตประจำวัน

This study has 3 objectives: 1) to examine the level of quality of working life of police officers under the Office of Police Commission; 2) to investigate factors associating with quality of working life of these police officers, i.e. work specification satisfaction, satisfaction on rules and commands, and satisfaction on relationship with colleagues; and 3) to recommend guidelines for enhancing quality of working life of police officers under the Office of Police Commission. This study included 120 samples of police officers under the Office of Police Commission, comprising those ranks from the warrant officer to the Deputy Commander. Data collection was undertaken by using constructed questionnaires, and statistical analysis was made using percentage, frequencies, and Mann-Whitney U-test. The results are concluded as follows:

The majority of police offers in this study is males, aged less than 30 years, and married. The samples completed bachelor degree of education. Their working duration is less than 5 years. Their working status is police officers as serviceman-Squad Leader ranking Pol.Const.-Pol.Sen.Sgt.Maj., with monthly income less than 10,000 Baht.

The work specification satisfaction and satisfaction on rules and commands are moderate level. And satisfaction on relationship with colleagues is high level of work specification satisfaction.

The level of quality of working life of these police officers is at moderate level. They had moderate quality of working life in terms of the justice in merit evaluation, working environment, work career, human resource development, teamwork, and balance of working life and others. However, they had low level of quality of working life in work regarding sufficient income.

Factors associated with their quality of working life are work specification, satisfaction on rules and commands, and satisfaction on relationship with colleagues.

Recommendation

- 1) Satisfactory building on work specification should be made by putting the right man on the right job and rotate their work to avoid boring.
- 2) The commanders should know and understand about the character and knowledge of the subordinates, and make clear understanding and receiving the opinion of their subordinates.
- 3) Improvement of teamwork through various activities that build up unity and proud of their organization, while providing compensation as income, merit, work career, in order to lessen the distress.
- 4) Promotion of income generating among police officers.
- 5) Merit evaluation should base on the knowledge, capability, transparency and equity.
- 6) Priority for promotion should be given to the police officers in the organization.
- 7) Conducting more training with a variety of topics that can be used in the daily life.